

7 Factoren die van invloed kunnen zijn op de voortzetting van het verblijf

7.1 Algemeen

In het volgende komen enkele factoren ter sprake die van invloed kunnen zijn op de verblijfsrechtelijke positie van de eenmaal toegelaten buitenlandse werknemer; met name de in art. 12 Vw onder a, d en e genoemde gronden kunnen daarbij een rol spelen.

7.2 Verstrekken van onjuiste gegevens (art. 12, aanhef en onder a, Vw en art. 14, eerste lid, aanhef en onder a, Vw)

Het verstrekken van onjuiste gegevens die hebben geleid tot het verlenen, of tot het verlengen van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf, of tot het verlenen van een vergunning tot vestiging, kan niet alleen bij overleggen van een valse antecedentenverklaring grond vormen tot ontzegging van verder verblijf, maar ook in gevallen waarin de buitenlandse werknemer de ingevolge art. 58 Vb op hem gelegde verplichting tot het verstrekken van de gevraagde gegevens niet op de juiste wijze is nagekomen, o.a. door overlegging van een onjuiste of valse werkgeversverklaring.

Ook dit kan derhalve leiden tot intrekking of weigeren van de verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf, of tot intrekking van de vergunning tot vestiging van betrokkene.

7.3 Niet of niet langer voldoen aan een beperking waaronder de vergunning tot verblijf werd verleend (art. 12, aanhef en onder d, Vw)

Het niet of niet langer voldoen aan een beperking tot een bepaald doel waartoe de vergunning tot verblijf werd verleend, met name het verrichten van werkzaamheden in loondienst, kan zich voordoen in de volgende gevallen:

- a. het vervullen van militaire dienstplicht in het land van herkomst;
- b. werkloosheid, al dan niet door eigen toedoen;
- c. arbeidsongeschiktheid;
- d. vertrek naar het buitenland;
- e. ongeoorloofde tewerkstelling.

7.3.1 Het vervullen van militaire dienstplicht in het land van herkomst

De verblijfsrechtelijke gevolgen van het vervullen van militaire dienstplicht in het land van herkomst en de mogelijkheden van wedertoelating in Nederland worden behandeld in hoofdstuk B 21.

7.3.2 Werkloosheid

7.3.2.1 Houders van een vergunning tot vestiging

Werkloosheid is niet van invloed op de verblijfsrechtelijke positie van de buitenlandse werknemer die houder is van een vergunning tot vestiging.

7.3.2.2 Houders van een vergunning tot verblijf

Werkloze buitenlandse werknemers die houder zijn van een vergunning tot verblijf, worden onderscheiden in de volgende categorieën.

a) Werkloze buitenlandse werknemers die alsnog in aanmerking komen voor een vergunning tot vestiging

Aan de houder van een vergunning tot verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst wordt, ook al is hij werkloos geworden en beschikt hij niet meer over voldoende middelen van bestaan, alsnog een vergunning tot vestiging verleend onder de volgende voorwaarden:

- de vreemdeling heeft zijn hoofdverblijf in Nederland (behouden) (zie A 4; 6.1.2);
- de vreemdeling voldeed na vijf jaar hoofdverblijf in Nederland of op enig moment nadien aan het vereiste van (duurzame) bestaansmiddelen (zie A 4; 6.1.3.2);
- er is niet sprake van strafbare feiten die aanleiding geven tot verblijfsbeëindiging (zie A 4; 6.1.3.3).

b) Werkloze buitenlandse werknemers die niet alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komen

Een werkloze buitenlandse werknemer die niet alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komt, mag, behalve in de onder c genoemde gevallen, met het oog op het verkrijgen van een nieuwe werkkring zijn verblijf voortzetten, en wel:

- 1 - gedurende de looptijd van de vergunning tot verblijf;
- 2 - daarna nog gedurende een jaar;
- 3 - daarna nog gedurende de periode dat de werkloze buitenlandse werknemer beschikt over voldoende middelen van bestaan doordat hij recht heeft op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet (Stb. 1986, 566).

Gedurende deze periode komt de werkloze buitenlandse werknemer voor arbeidsbemiddeling in aanmerking. Daartoe dient hij zich bij het GAB als werkzoekende te doen inschrijven. Van de verlening van een tewerkstellingsvergunning aan de nieuwe werkgever van de betrokken vreemdeling zendt het GAB bericht aan het hoofd van plaatselijke politie.

Vindt de vreemdeling werk voor nog ten minste een jaar, dan wordt de geldigheidsduur van zijn vergunning met een jaar verlengd.

Vindt de vreemdeling werk voor korter duur, dan wordt de geldigheidsduur van zijn vergunning verlengd voor de duur van de werkzaamheden.

Slaagt de vreemdeling er niet in werk te vinden, dan wordt de geldigheidsduur van zijn vergunning tot verblijf niet nogmaals verlengd, tenzij hij beschikt over voldoende middelen van bestaan via een uitkering op grond van de Werkloosheidswet.

In dit laatste geval wordt de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf verlengd voor de duur van de periode dat de vreemdeling recht heeft op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet.

In het belang van het vreemdelingentoezicht dienen de gegevens van de werkloze buitenlandse werknemer te worden opgenomen in het zogeheten rappelsysteem, zie A 9.

c. Werkloze buitenlandse werknemers van wie het verblijf beëindigd wordt

De vergunning tot verblijf van een buitenlandse werknemer die niet alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komt, wordt op grond van werkloosheid ingetrokken c.q. de geldigheidsduur daarvan wordt niet verlengd indien:

- 1 - hem slechts tijdelijk verblijf in Nederland werd toegestaan (zie 6.7);
- 2 - hij werkloos is na beëindiging van een arbeids-overeenkomst voor bepaalde duur of na beëindiging van werkzaamheden als uitzendkracht; of
- 3 - hem van zijn werkloosheid een verwijt kan worden gemaakt.

Dit laatste is bijvoorbeeld het geval, indien de werknemer door hem verwijtbare gedragingen is ontslagen, indien hij heeft nagelaten zich bij het GAB als werkzoekende te doen inschrijven, of indien hij meermalen heeft geweigerd passende arbeid te aanvaarden.

Van tot ontslag leidende verwijtbare gedragingen zal in het algemeen sprake zijn bij ontslag op staande voet dat niet wordt aangevochten, of in het geval dat de vreemdeling er een verwijt van kan worden gemaakt dat hij zelf ontslag heeft genomen.

In deze gevallen staat een recht op een werkloosheidsuitkering verblijfsbeëindiging niet in de weg.

7.3.3 Arbeidsongeschiktheid

Onder een buitenlandse werknemer die arbeidsongeschikt is, wordt hier verstaan de vreemdeling die door zijn lichamelijke of psychische gesteldheid langdurig aan het reguliere arbeidsproces is onttrokken en die op grond daarvan een uitkering uit hoofde van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) of de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) geniet; daaronder valt niet de werknemer die een uitkering uit hoofde van de Ziektewet geniet.

Indien een arbeidsongeschikte werknemer met aanspraak op een AAW/WAO-uitkering arbeid ingevolge de Wet Sociale Werkvoorziening gaat verrichten blijft het beleid voor arbeidsongeschikten op hem van toepassing.

Recht op een AAW/WAO-uitkering bestaat, mits de 65-jarige leeftijd nog niet is bereikt, bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 15 of meer, tijdens de verzekeringsperiode ontstaan, en nadat de arbeidsongeschiktheid 52 weken heeft voortgeduurd. Gedurende de voorafgaande periode ontvangt de arbeidsongeschikte werknemer een uitkering uit hoofde van de Ziektewet.

De arbeidsongeschiktheid heeft voor het verblijfsrecht van de buitenlandse werknemer de volgende consequenties.

7.3.3.1 Houders van een vergunning tot vestiging

De arbeidsongeschiktheid is niet van invloed op de verblijfsrechtelijke positie van de buitenlandse werknemer die houder is van een vergunning tot vestiging.

7.3.3.2 Houders van een vergunning tot verblijf

Arbeidsongeschikte buitenlandse werknemers die houder zijn van een vergunning tot verblijf worden onderscheiden in de volgende categorieën (a-c).

a. Arbeidsongeschikte buitenlandse werknemers die alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komen

Evenals werkloze buitenlandse werknemers, kunnen ook arbeidsongeschikten onder bepaalde voorwaarden alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komen, (zie 7.3.2.2 onder a).

b. Volledig arbeidsongeschikte buitenlandse werknemers, die niet alsnog voor een vergunning tot vestiging in aanmerking komen

De geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf kan in deze gevallen worden verlengd.

Van volledige arbeidsongeschiktheid is sprake indien deze 80-100% bedraagt.

Een uitkering op dit percentage gebaseerd wordt geacht voldoende middelen van bestaat op te leveren.

Inlichtingen hierover kunnen worden verkregen bij de bedrijfsvereniging (zie 7.4).

c. Gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en werkloosheid

Een buitenlandse werknemer die gedeeltelijk arbeidsongeschikt is (percentage minder dan 80%) moet in voorkomend geval voor het resterende gedeelte als werkloos worden aangemerkt.

Hij moet zich laten inschrijven als werkzoekende bij het GAB.

Deze situatie kan zich ook voordoen als eerst sprake was van volledige arbeidsongeschiktheid en er later verbetering is opgetreden, als gevolg waarvan een arbeidsongeschiktheidspercentage beneden de 80% is vastgesteld.

Voor gedeeltelijk arbeidsongeschikte buitenlandse werknemers geldt in geval van werkloosheid de in 7.3.2.2 weergegeven regeling.

7.3.4 Vertrek naar het buitenland

Zie A 4, onder 5.9.3.

7.3.5 Ongeoorloofde tewerkstelling

Indien de houder van een vergunning tot verblijf, al dan niet voor het verrichten van arbeid in loondienst, arbeid verricht zonder dat zijn werkgever in het ver-eiste bezit is van een tewerkstellingsvergunning, of andersoortige arbeid verricht dan die tot het verrichten waarvan de tewerkstellingsvergunning werd verleend, kan de vergunning tot verblijf op grond van het bepaalde in art. 12, aanhef en onder e, Vw worden ingetrokken. In twijfelgevallen neemt het hoofd van plaatselijke politie contact met het ministerie van Justitie op (zie A 2).

7.4 Samenwerking met het GAB, de bedrijfsvereniging en de GSD in verband met werkloosheid en arbeidsongeschiktheid (zie 7.3.2 en 7.3.3.)

Het hoofd van plaatselijke politie dient ook ter gelegenheid van de verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf zich ervan te vergewissen, of de houder van de vergunning nog werkzaam is.

Zulks blijkt niet genoegzaam uit een overgelegde tewerkstellingsvergunning.

Voor het verkrijgen van inlichtingen omtrent het ontslag van een buitenlands werknemer, diens aanspraken op een uitkering krachtens bovengenoemde wetten en de eventuele arbeidsbemiddeling, kan het hoofd van plaatselijke politie zich wenden tot het GAB, de bedrijfsvereniging en de gemeentelijke sociale dienst.

Het is van groot belang dat het hoofd van plaatselijke politie, ter verkrijging van deze gegevens, de nodige contacten onderhoudt met deze diensten en met de werkgevers.

In dit verband diene dat de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering en de Werkloosheidswet worden uitgevoerd door de bedrijfsverenigingen.

Van de meeste bedrijfsverenigingen wordt de administratie gevoerd door het Gemeenschappelijk Administratiekantoor (G.A.K.).

De Wet Werkloosheidsvoorziening wordt door de Gemeentelijke Sociale Diensten uitgevoerd.

Ook bestaat de mogelijkheid dat de werknemer raakt aangewezen op een uitkering uit hoofde van de Algemene Bijstandswet, met name in de vorm van een uitkering uit hoofde van de Rijksgroepsregeling werkloze werknemers; zie hiervoor A 4, onder 5.2.

Het frauduleus genieten van een sociale zekerheidsuitkering als vorenbedoeld, dient te worden beschouwd als een inbreuk op de openbare orde.